

Alcoïanes d'abans

IES ANDREU SEMPÈRE
CURS 2002-2003

FITXA TÈCNICA

Antoni Barceló Rodríguez
Àngel Beneito Lloris
Orestes Brotons Ortega
Alfonso Jordá Carbonell
Enric H. Moltó Blanes
Pedro, J. Parra Verdú
Anna Pellicer i Herrero

ORGANITZA

IES Andreu Sempere

PATROCINA

Arxíu Municipal d'Alcoi

COL·LABORA

Centre Alcoià d'Estudis
Històrics i Arqueològics (CAEHA)

AGRAÏMENTS

Ainoa Juan Etienmare
Aitana Soler Navarro
Alba Payá Tifera
Alberto Sausa Ribera
Amparo Calaguig
Antonio Pastor
Associació de Veïns "Zona Centro"
Belén Cortés Gomar
Carlos Segura Brotons
Carmen Olcina
Carmen Castañer Serra
Casimiro Olcina
César Payá Botella
Consuelo Carbonell
Consuelo Soler Gisbert
Dan Jiménez Gilabert
Dantón Nadal
Débora Blanco Valor
Dolores Reig Cremades
Elena Alonso Valls
Elena Morales
Elvira Seguí Peidro
Enric Company Seguí
Enriqueta Carbonell
Família Beltrán Sellés
Família Botella Asensi
Família Botella-Jover
Família Brotons-Ortega
Família Carbonell-Peidro
Família Fiquerola
Família Galbis
Família Guarinos-Mataix
Floreial Moltó
Francesc D. González i Buades
Francis Salvador
Francisco Vicens Marset
Gemma Ballester Pascual
Gonzalo Gómez
Guadalupe Samper
José Calatayud Francés
José María Soriano

José Seguí Llacer
Josefa Montllor
Juan Jordá
Mª Cruz Fuster Pérez
Mª Francisca Company
Margarita Doménech
Marisol Atienza Silvestre
Mauro Colomina Soler
Milagros García Jordá
Miriam Gisbert Blanquer
Miriam Pascual Mollá
Nadal Farrándiz
Naxo Francés Valero
Nerea Vilanova Ponce
Olsson Folke
Pablo Gurbés Pérez
Pablo Lucas Pérez
Paloma Orts Pascual
Partit Comunista. Secció d'Alcoi
Pau Seguí Gascó
Pilar Jordá Visedo
Pilar Pastor Peidro
Pilar Casasempere Juan
Pilar Ripoll Mompó
PSOE. Agrupació d'Alcoi
Rafael Climent i Cabrera
Rafael Moya
Ramon Molina Ferrero
Raquel Cuenca López
Rebeca Abad Brotons
Rosario Carchano
S. Jordá
Sancho Jordá
Sari Seguí Moltó
Victor Bellver Giner
Victoria Botí Calvo

I a totes aquelles persones que, anònimament, ens han fet arribar fotos anteriors a 1940, amb la intenció de recuperar i de difondre imatges significatives de la nostra història col·lectiva i de col·laborar en la confecció d'un fons fotogràfic que estiga a l'abast tots nosaltres.

DISSENY

Cresol

Cap fotografia pot reproduir-se sense l'autorització dels propietaris

©de la present edició: IES ANDREU SEMPERE i CAEHA

Un any més, l'IES Andreu Sempere, el Centre Alcoià d'Estudis Històrics i Arqueològics i l'Arxiu Municipal uneixen els seus esforços per dur endavant un altre projecte de recuperació de la nostra memòria històrica. Potser, però, enguany el repte ha estat major i la faena, sens dubte, ha estat àrdua. Han calgut moltíssimes hores de treball per poder enllestir tan sols una petita mostra de tot el patrimoni gràfic recuperat. La resta de tot aquest material aprofitarà per a futurs treballs de tarannà semblant i per a la preservació, almenys, de les imatges dels nostres parents.

D'altra banda, enguany es compleixen vint anys del primer recull fotogràfic seriós que es va editar a Alcoi en 1983, coordinat per José Crespo Colomer, amb el títol Alcoi, 1881-1980. Es tracta d'una iniciativa molt semblant a la que presentem, ja que el recull d'imatges procedia de la col·laboració de més de cinquanta persones i entitats alcoianes. D'aleshores ençà, la difusió de la memòria gràfica de la ciutat ha estat espectacular: les festes de moros i cristians, els personatges "de fàbula", les vistes urbanes, les "fotos del segle", etc. Tot un munt de fotografies han anat editant-se, amb millor o menor cura. Açò, certament, lluny d'atapeir l'interés dels lectors, ha permés familiaritzar les noves generacions amb tot un món gràfic que any rere any ha desaparegut a ulls clucs.

Cal dir que, una vegada més, aquesta Regidoria de Cultura està ben orgullosa d'oferir el seu suport econòmic i humà en aquesta tasca de recuperació gràfica. He de dir que aquest esforç no ha de quedar ací i que és voluntat nostra que el projecte de fototeca municipal, encetat en els anys cinquanta del darrer segle, cal recuperar-lo com més prompte millor. En aquesta línia treballen tant el Museu Arqueològic Camil Visedo com l'Arxiu Municipal, en la recuperació i catalogació de la dispersa col·lecció fotogràfica local.

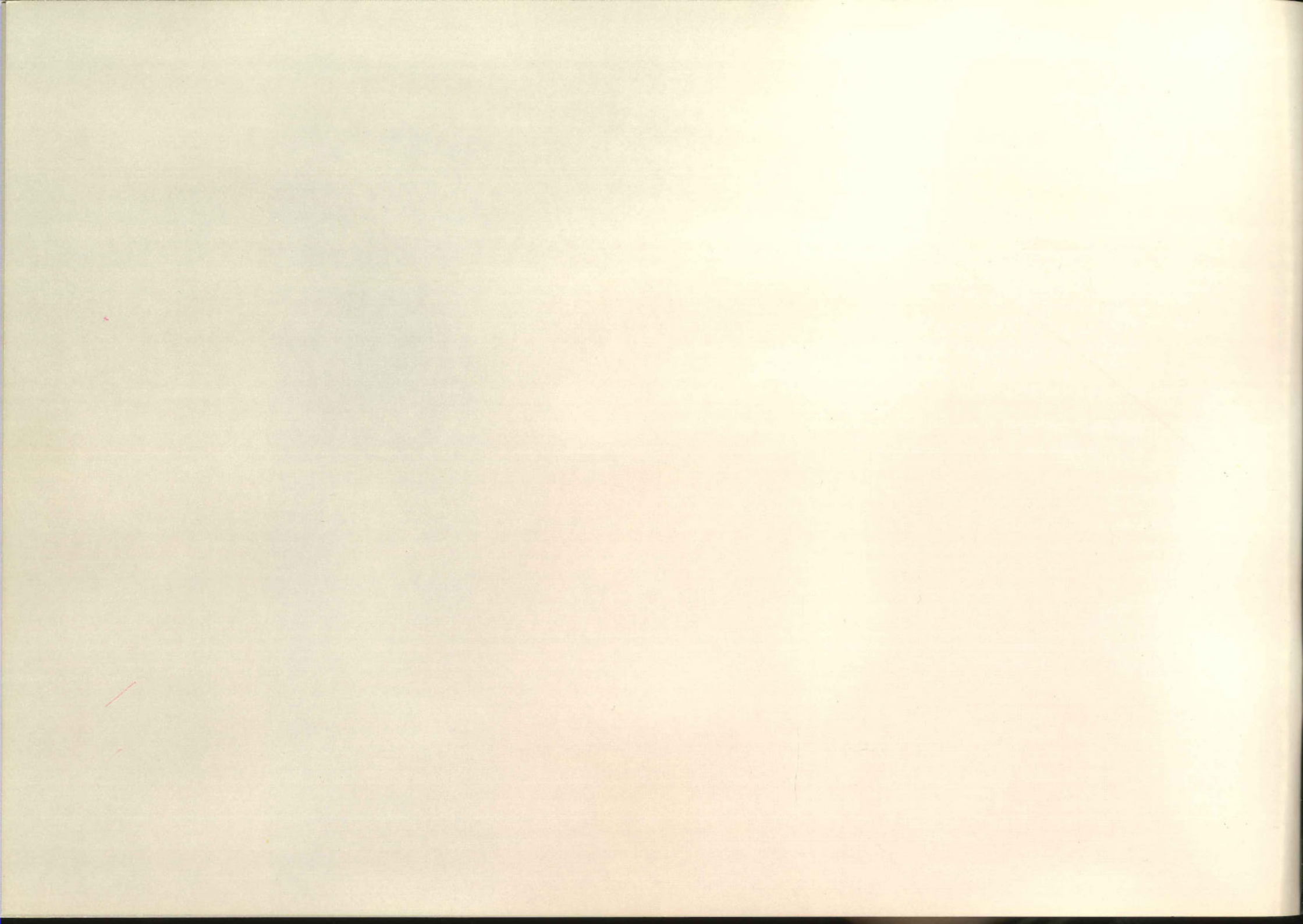
És indubtable que des de fa uns anys creix l'atracció per la fotografia històrica; de la mateixa manera que s'incrementa l'interés dels investigadors per altres fonts d'informació, com ara la premsa. Això planteja també reptes en la tradicional política arxivística, més enfocada cap al document escrit. La contínua incorporació d'altres tipus de formats documentals ens obliga a formular noves condicions de conservació i, el que és més important, noves formes de difusió de la informació, fórmula sense la qual els arxius deixen de tenir més profit per a la societat de la qual custodien la seua memòria.

Diu un autor local que els majors tresors fotogràfics de la nostra ciutat estan als domicilis dels mateixos alcoians i alcoianes, als calaixos de les seues còmodes, als seus armaris, als vells àlbums de les famílies. Aquest és un fet indubtable a la vista de tot el material arreplegat en aquest projecte que a hores d'ara presentem. Aquesta riquesa contrasta, però, amb la seua dispersió. Els avenços tecnològics són, ara per ara, una eina indispensable per a poder evitar aquesta disgregació de la memòria gràfica d'una ciutat. Tot i no poder disposar de la titularitat dels originals, la digitalització permetrà mantenir una única col·lecció gràfica local, documentada i d'accés públic.

Des d'aquesta Regidoria de Cultura no em resta més que agrair la participació de tots els alumnes i els seus familiars, que han fet possible aquesta recuperació gràfica i, per descomptat, el meu major i encoratjat suport a totes les persones que formen part de la Comissió Organitzadora, que un any més ens deixen perplexos amb tot el seu treball ingent. Moltes gràcies a tots per la vostra col·laboració.

Trini Miró Mira
Regidora de Cultura

Recuperem la memòria gràfica dels nostres ciutadans

Al llarg d'aquest curs escolar, els nostres alumnes han participat en una activitat veritablement apassionant i profitosa: la recuperació del seu patrimoni històric mitjançant la recollida de fotos familiars que foren fetes abans de l'any 1940. L'objectiu era buscar i regirar pels calaixos de les còmodes, pels aparadors, pels armaris de lluna o de paret, per les prestatgeries o per les arquetes dels seus avis, amb l'esperança, moltes vegades fruitosa, de trobar una vella llauna de metall, una caixa de cartó o un esqueixat àlbum que continguera les antigues fotos familiars.

El fruit de la recerca no es va fer esperar. A poc a poc anaren eixint vells records i oblidats personatges que solament han pogut fer-se reals mitjançant l'evocació dels parents més majors, avis i àvies que encara recordaven aquell personatge del retrat i els assabentaven del parentesc. A mesura que repassaven la indumentària d'aquell desconegut soldat, miraven el bressol d'aquell nadó farcit de bolquers, remiraven la posa d'aquell matrimoni rigorosament abillat o admiraven les randes d'aquella xicona vestida de comunió, que gairebé semblava una núvia, els records dels més majors esvaïen ràpidament el misteri de les imatges per a precisar qui era qui en la família; però, a vegades, un dubte, una vacil·lació, una llàgrima, un sospir, un llarg i crispat silenci solament interromput pel trèmul soroll de l'alè, els deixava entreveure que la informació no era completa i que mai sabrien l'enigma que esguardava gelosament aquell retrat.

Però els nostres escolars havien de saber que mirar una foto antiga era alguna cosa més que reviuire emocions, alguna cosa més que sentir evocacions, alguna cosa més que tenir nostàlgia. A més a més, si volien avançar en el temps i no quedar atrapats en el passat, havien d'aprendre a mirar-la amb ulls crítics, com un document que ens parla i ens dona informació que aprofita per a entendre el present i avançar cap al futur. Havien de saber que mirar una foto és història, és sociologia i és antropologia. És una eina de primera mà per a la historiografia local donat que serveix per a conèixer l'evolució i els canvis que han sofert les persones, les modes, les festes, les tradicions, la gastronomia, els oficis, la vida social i pública, el paisatge o l'urbanisme, posem per cas.

Per a fer l'exposició, de totes les fotos replegades hem seleccionat aquelles que tenien un denominador comú: eren imatges de dones. "Alcoianes d'abans"

és un petit reconeixement –si més no un modest homenatge– a la dona d'Alcoi ja que a través d'ella, de la seua imatge, anem a saber-ne més d'Alcoi i dels alcoians. Cal per tant fixar-se en "Elles": com eren de menudes, quines joguines tenien o quins vestits empraven. Cal mirar-les "De majors" per a comparar les diferents formes de vestir, de pentinar-se, de posar, de saber quines sabates calçaven, quins teixits empraven o quines joies es posaven. Veurem, amb sorpresa, que hi ha canvis substancials però també pervivències. Paga la pena mirar la relació que tenien "Amb ells", amb els seu esposos i fills: la forma de mirar-se, de situar-se en la foto, de vestir-se o les diferències socials que s'intueixen entre parelles. També devem observar-les "Entre elles", juntes com a gènere: modistilles amb els seus davantals, treballadores de la Mistera en franca germanor, d'excursió a la Font Roja amb les amigues o amb la seua prole... I per últim hem d'admirar-les. ¡Elles! De festa. Desinhibides. Abillades amb les millors gales, vestides d'acord amb el moment en què visqueren. Les veurem de tota classe. Disfressades d'al·legoria de la República; de falleres; embolicades amb un mantó de Manila; fresques i airoso, vestides de volants tocades amb capell andalús; o vestides amb roba de moro, gaudint amb naturalitat de la nostra festa per excel·lència. A més, com un petit record als fotògrafs que exerciren a Alcoi durant eixa època, hem volgut mencionar els seus logotips: Carlos Laporta, Studio-Belda, Sanchis, Palomera, El Ateniense, Carlos Palacio, Art-Studio Santonja, Matarredona..., en testimoni del seu quefer diari que hores d'ara ens ha aprofitat per a evocar i recordar, però també per a saber-ne més del nostre poble i dels seus habitants.

Una darrera observació ens sembla més que interessant en l'edició d'aquestes imatges. I és que el fons fotogràfic que s'ha aconseguit replegar no esdevé del buidatge d'un sol arxiu fotogràfic propietat d'un fotògraf; tot el contrari, és producte de l'enderiament col·lectiu, de la col·laboració d'un munt de veïns, pares i mares, que han decidit posar a l'abast de tothom els seus records personals i familiars amb la finalitat de poder reconstruir una part de la història col·lectiva, la de tots nosaltres com a poble. És per això que des d'aquestes planes la Comissió Organitzadora els dona les gràcies per la seua ufanor i generositat, i al Centre Alcoià d'Estudis Històrics i Arqueològics (CAEHA) per haver posat al nostre abast el fons fotogràfic que està replegant.

La Comissió Organitzadora

Alcoianes d'abans

Elles

Carlos Palacio
Libertad 12

Radio-B
estro Faus, 30
11 CO

Unchis
Alcoy
D-D-E-E-E-E

MATARREDON

COY

FOTO-SOMBRA
PALA
HERNANDEZ

FO
ATELIER
S. FRANCISCO, CA
ALCOY

De majors

Art-Estudio SANTIJA, Hnos.
FOTÓGRAFOS
Avenida Blasco Ibañez, 18

EL ATENIENCE
S. FRANCISCO, 1
* ALCOY *

libertad 12
ALCOY

ALCOY

ESPECIALIDAD EN
IMPRACIONES * ÚNICA CASA
FOTOGRAFÍAS DE NIÑOS
SE CONSERVAN LOS CILICHES

Belda
us, 30, ent.
COY

FOTO-SOMBRI
PALACIO
FERNANDEZ 24-ALCOY

Sanchis
Alcoy

Ambells

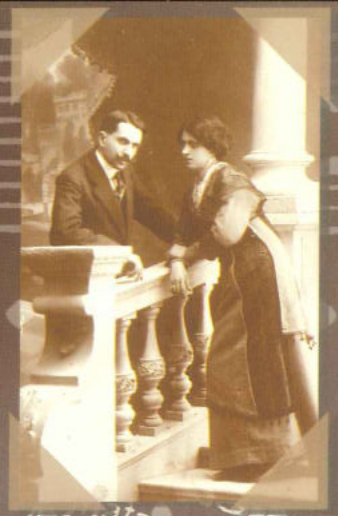

Art-Estudio SANTIAGA, Hoos
FOTÓGRAFOS
Avenida Blasco Ibañez, 1
ALCOY

Carlos Palacio
Bertha d 12
LOOPY
★

Catarredona
ALCOY
TRAB
LOS PRO

Studio-De
Maestro Faus, 30,

Entre ellas

MATARREDONA

FOTO-SOMBRAS
PALACIO
GARCIA HERNAIZ

Estudio SANTONJA, HOOS.
FOTÓGRAFOS
Blasco Ibañez, 18
ALCOY

Recalientos
Inalterables

Santonja

Vicario 2

ALCOY

MATARREDONA

iElles!

FOTO-SOM
PALA
GARCIA HERNANDEZ,

Matarred

ALCOY

FOTOGRAFIA
Polavieja 4 y 15
ALCOY

ESPECIALIDAD EN
AMPUACIONES * UNICA CAS
PARA FOTOGRAFIAS DE NIÑOS

MATARREDONA

TRANSFVAN 10

Studio-Be
Maestro Faus, 30
ALCOY

Art-Estudio SANTONJA, HIJOS.
FOTÓGRAFOS
Avenida Blasco Ibañez, 18
ALCOY

FOTO
EL ATEMIEN
S. FRANCISCO
* ALCOY

MODERN **Studio** MATARREDONA
 ALCOY
 Libertad, 15

FOTO-SOMBRA
 PALACIO
 GARCIA HERNANDEZ, 24-ALCOY

MATARREDONA
 Fotografía
 ALCOY
 ESPECIALIDAD EN
 FAMILIARES Y UNICA CASA
 PARA FOTOGRAFAR A NIÑOS
 SE CONSERVAN LOS NEGATIVOS

Studio-Belda

Maestro Faus, 30, ent.º

ALCOY

Art-Estudio SANTONJA, Hnos.
 FOTOGRAFOS
 Avenida Blasco Ibañez, 18
 ALCOY

Carlos Palacio
 Libertad 12
 ALCOY

Sanchis
 Alcoy

FOTO
 EL ATENIENCE
 S. FRANCISCO, 1
 * ALCOY *

